

Den højtærede afgaaede Statsminister har tidligere hævdet den Anskuelse, som var ved at vinde Fremgang indenfor Venstre, at det var det største Mindretals Ret at danne Regering. Hvis den højtærede tidligere Statsminister ikke selv har hævdet dette, har denne Anskuelse dog præget visse af hans Partiblades Udtalelser. Men han har jo under Valget i sin Tale ved en Lejlighed, hvor han var sammen med de Konservatives Fører i Landstinget Hr. Piper, korrigeret denne Udtalelse, formodentlig i den Forventning, at der vilde være Brug derfor, og han har atter nu korrigeret den ud fra den rigtige Forudsætning, at det, der bestemmer Muligheden og Betingelsen for et Ministerium, ikke er, om det repræsenterer et større eller mindre Mindretal, men om det repræsenterer Muligheden for at samle et Flertal om sin Politik. Paastanden om det største Mindretals Ret indenfor en Gruppering paa Rigsdagen er jo heller ikke Parlamentarismens eneste eller sidste Ord. Parlamentarisme betyder den Regering, som bedst er i Stand til at tilvejebringe et Flertal i det folkevalgte Ting. Vi har baade før Valget og efter Valget udtalt, at efter vor Opfattelse vilde det være naturligt, at Socialdemokratiet dannede Regering, hvis den foregaaende Regering ikke kunde holde sit Flertal, og at vi ikke tog nogen Del deri.

Vi har med Interesse set den Udtalelse, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Pürschel hæftede sig ved, og som lyder saaledes: Den samlede Regering ønsker derfor ogsaa, at det politiske Arbejde skal foregaa paa Parlamentarismens Grund, hvorfra ingen Afvigelse vil ske. Det ærede Medlem Hr. Pürschel henviste til en Forklaring paa denne Udtalelse, som fandtes i Regeringens Organ „Social-Demokraten“, men han mente, at denne ikke kunde være rigtig, eftersom den samlede Regering umuligt kunde være andet end Ministeriet. Dette er en Misforstaaelse, den samlede Regering i et konstitutionelt Land er netop Kongen og Ministeriet, og den Opfattelse, at et Ministerium ikke tillige skulde kunne tale paa Kongens Vegne, er jo fuldkommen forkert, eftersom Kongen undertiden endogsaa træder frem og holder en Trontale, hvori han udtrykkelig fremhæver saadanne Ting. Det kunde altsaa meget vel være tænkt, at denne Sætning var forekommet i en Trontale.

Jeg har med stor Interesse set denne Udtalelse og ogsaa den efter min Opfattelse utvivlsomt autentiske Forklaring, der er givet af den, hvorefter Udtalelsen

altsaa betyder, at den samlede Regering tager definitivt Afstand fra den Afvigelse fra Parlamentarismens Grund, der fandt Sted i 1920. Jeg betragter det som en overmaade stor Vinding for Parlamentarismen her i Landet, at dette er fastslaaet saa klart. Det vil altsaa sige, at det nuværende Ministeriums Skæbne ligger i dette høje Ting og ingen andre Steder.

Ligesom før den 11. April har vi et Ministerium, der er udgaaet af et Mindretal. Dette største Mindretal har her i Tinget som i Regeringen og i Udvalgene taget Ledelsen i Kraft af sin egen Vurdering af Forholdene. Derfor vil det bero paa Ministeriet og dets Politik, hvorledes dets Skæbne vil blive her i Tinget.

Naar det i den omtalte Udtalelse af Statsministeren hedder, at Ministeriet vil føre en demokratisk Samfundspolitik, saa vil en rettelig forstaaet Gennemførelse heraf kunne sikre Ministeriet et Flertal her i Tinget til Løsning af alle de Opgaver, Statsministeren har nævnt. Vi har bemærket, at disse Opgaver uden Undtagelse er saadanne, som dels jeg i en Tale her i Tinget paa Partiets Vegne før Valget, dels Partiet i sit Opraab og endelig Partiets Landsmøde efter Valget har betegnet som Opgaver, der varegnede til at samle et demokratisk Flertal om sig. Det er jo rigtigt, at Udtalelsen kun nævner Opgaverne, det kan ikke undre, thi dels ved man i det store og hele, efter hvilke Linier Opgaverne tænkes løst, og dels vil den endelige Udformning først kunne foregaa, efter som Tiden skrider frem. Alt beror da paa den Maade, hvorpaa disse Opgaver søges udformet i Forslags Form.

Der er nævnt en Udtalelse om vor udenrigspolitiske Stilling, og der er givet Tilslutning til den, hvad vi ogsaa kan gøre. Men den tidligere Statsminister, det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, benyttede dog væsentlig sin Godkendelse af denne Udtalelse som Baggrund for en Advarsel til den højtærede Statsminister i Anledning af noget, som han skulde have sagt. Jeg ved ikke, om den vedkommende Udtalelse er faldet, om den er autentisk; hvis den er det, vil jeg ogsaa mene, at det havde været heldigt, om den ikke var blevet fremsat. Men jeg ønsker at sige til den højtærede tidligere Statsminister, at han ikke er den rette Mand til at fremsætte Advarsler i saa Henseende, thi den i alt væsentlig dog kun formelle Forsyndelse, som har kunnet finde Sted med en Udtalelse af denne Art som den her omtalte, er jo intet imod den reelle